

Foto: Malin Mattsson

Faktablad 2010:02

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Levande skärgård – en utmaning

Länsstyrelsen arbetar brett med frågor som rör skärgårdens utveckling. Tillsammans med privatpersoner, kommuner, andra myndigheter, landstinget och intresseorganisationer verkar Länsstyrelsen för att möta de många utmaningar som finns i arbetet med en levande och livskraftig skärgård.

Stockholms skärgård är en av regionens rikaste tillgångar och vår närmaste glesbygd. Skärgården är unik i ett internationellt perspektiv med sina otaliga skär och fjärdar, sitt rika växt- och djurliv och öppna kulturlandskap. Skärgården är ett arv som vi har ett gemensamt ansvar för att värna och visa upp. Skärgården är också, sedan årtusenden, hem för många människor. Fungerande kommunikationer, grundläggande samhällsservice och tillgång till bostäder är förutsättningar för en skärgård som är levande året runt.

Målet för Länsstyrelsens skärgårdsarbete är att öka skärgårdens attraktionskraft. Det görs genom att både värna dess natur- och kulturvärden och utveckla skärgården för bofasta, företag och besökare. Länsstyrelsens insatser rör en mängd områden - från att verka för ett breddat näringsliv, skydda hotade arter, stärka fiskbeståndet till att motverka övergödning i havet och att visa vår vackra skärgårdsnatur och göra den tillgänglig för alla som vill ta del av den.

Foto: Lars Nyberg

Skärgårdens utmaningar

Boende och bebyggelse på rätt plats

En bofast skärgårdsbefolkning är en förutsättning för en levande skärgård. Länsstyrelsen och landstinget samarbetar för att rikta samhällsservice, kollektivtrafik och bostadsbyggande till utpekade så kallade kärnöar i den regionala utvecklingsplanen, RUFS. Exempel är Nämndö, Svartsö och Stora Möja. Länsstyrelsen tar även initiativ till möten och aktiviteter för att föra samman aktörer som behöver samarbeta kring bostadsfrågorna. Som tillsynsinstans över kommunernas hantering av strandskydd värnar Länsstyrelsen också om att ny bebyggelse inte förhindrar tillgången till skärgårdens stränder.

Grundläggande service

Den korta högsäsongen kan göra det svårt att få lönsamhet i verksamheter och företag. Länsstyrelsen fördelar bidrag bland annat till livsmedelsbutiker och företag i glesbygd. Länsstyrelsen verkar också för att grundläggande samhällsservice, till exempel post- och betaltjänster som skärgårdslivet är beroende av, finns på plats.

Fungerande kommunikationer

Fungerande kommunikationer är en förutsättning för företagande, boende och friluftsliv i skärgården. Länsstyrelsen påverkar utbyggnaden av infrastruktur genom att upprätta en länsplan för regional transportinfrastruktur i samarbete med bland andra kommuner, myndigheter, landstinget och intresseorganisationer. Länsstyrelsen samverkar också med Storstockholms lokaltrafik (SL) och Waxholmsbolaget om kollektivtrafik.

Naturupplevelser och turism

Skärgårdens natur- och kulturlandskap lockar besökare. Länsstyrelsen värnar värdefulla miljöer bland annat genom att bilda och förvalta reservat och göra dem tillgängliga för allmänheten. Skärgårdsstiftelsen, som äger många av reservaten i skärgården, är en viktig samverkanspart. Länsstyrelsen har i samarbete med kustkommunerna pekat ut de natursköna skärgårdarna Huvudskär och Stora Nassa som hänsynsområden. Här uppmanas besökare att visa särskild hänsyn och omtanke så att alla kan njuta av en ostörd skärgårdsmiljö.

Foto: Christina Fagergren

Foto: Malin Mattsson

Levande landsbygd och öppna landskap

Kulturlandskapet i skärgården har formats av fiske och jordbruk, verksamheter som inte längre är lika lönsamma. Länsstyrelsen fördelar olika typer av stöd för att förbättra möjligheterna att bedriva skärgårdsjordbruk. Det rör sig om stöd till olika naturvårdsåtgärder och bidrag till hållbart företagande på landsbygden. Länsstyrelsen ger också rådgivning till lantbruks- och landsbygdsföretag.

Östersjöns vattenkvalitet

Miljösituationen i Östersjön är fortsatt dålig. Övergödning, algblooming och dålig vattenkvalitet är ett problem för såväl växt- och djurliv som för bofasta och besökare i skärgården. Länsstyrelsen verkar för utbyggnad av kommunala avloppsnät. Länsstyrelsen fördelar också bidrag till anläggningar för omhändertagande av båtlatrin och bidrag för anläggande av renande våtmarker.

Tillgång till grundvatten

Grundvattenförsörjningen i skärgården har blivit ett allt större problem. Människor tillbringar mer tid i sina fritidshus vars standard ökar vilket medför en högre vattenåtgång. Ibland leder det till vattenbrist och till att saltvatten tränger in i brunnarna. Länsstyrelsen, landstinget och kommunerna arbetar för att hantera problemen med vattenbrist.

Fiskevård

Bestånden för flera fiskarter har minskat kraftigt och behovet av fiskevård i Stockholms län är stort. Det gäller till exempel gädda och havsöring, den sistnämnda en populär fångst för sportfiskare. Länsstyrelsen beviljar bidrag för fiskevård och ger rådgivning och tillstånd till exempelvis fisk- och kräftodlingar, fisketillsyn och utsättning av fisk.

© Sjöfartsverket tillstånd nr 02-03302

Det här gör Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ska se till att regeringens och riksdagens beslut som påverkar Stockholms skärgård får så bra effekt som möjligt. Därför arbetar vi med att:

- ge råd och information till privatpersoner, företagare, kommuner, intresseorganisationer och andra myndigheter
- ge tillstånd och pröva överklaganden av kommunala beslut
- ge bidrag till verksamheter av olika slag
- samordna länets krafter genom att ta initiativ till olika möten och aktiviteter

Regional samling för en livskraftig skärgård

Länsstyrelsen, landstinget, kommuner och intresseorganisationer kraftsamlar i arbetet för en levande skärgård. Intressenterna samlas i ett brett sammansatt skärgårdsråd under ordförandeskap av landstinget. Länsstyrelsen leder skärgårdssamarbetets exekutivkommitté för operativa insatser.

Kontakta oss

Gå in på www.lansstyrelsen.se/stockholm
alternativt via e-post stockholm@lansstyrelsen.se
Tfn: 08-785 40 00 (vxl)

Faktabladet kan laddas ned från Länsstyrelsens webbplats
www.lansstyrelsen.se/stockholm/publikationer

Adress

Länsstyrelsen i Stockholms län
Avdelningen för miljö
Hantverkargatan 29
Box 22 067
104 22 Stockholm, Sverige

Läs mer

- Hänsynsområden 2008
- Marina naturreservat - för en bättre havsmiljö
- Anlägga brygga eller muddra
- Fågel- och sälskydd i Stockholms skärgård
- Förslag till Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2010-2021
- Kommunal VA-planering, rapport 2009
- Saldo. Uppföljning av miljömål i Stockholms län

Fler publikationer och nyhetsbrev hittar du på Länsstyrelsens webbplats under www.lansstyrelsen.se/stockholm/publikationer.